

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

Transformational Leadership of School Administrators Affecting Internal Quality Assurance in Schools Under The Khon Kaen Provincial Administrative Organization

เทวา ตั้งวานิชกพงษ์ (Thewa Tangwanichgaponng.)*

วัลลภา อาริรัตน์ (Wallapha Ariratana, Ph.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ 3) ศึกษาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการวิจัยเป็นสองระยะคือ ระยะที่ 1 จากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมกับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนละ 2 คน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน จากสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 41 คน และครูผู้สอน 470 คน รวมทั้งสิ้น 511 คน จากสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 41 คน ส่วนครูผู้สอนกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน สุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนตามรายโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 224 คน รวมทั้งสิ้น 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณด้วย ด้วยวิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการระบุวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

Keywords : Transformational Leadership , Internal Quality Assurance ,
Provincial Administrative Organization

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการระบุวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน กับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อยู่ระหว่าง 0.561-0.892 และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น คือ การระบุวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน (X_5) และการกระตุ้นทางปัญญา (X_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.712 และมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 50.80 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 1.755 + 0.357(X_5) + 0.262(X_1)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z = 0.398 (Z_5) + 0.353(Z_1)$$

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the transformational leadership of school administrators and the operation of internal quality assurance in the schools under Khon Kaen Provincial Administrative Organization; 2) the relationship between administrators' transformational leadership and schools' operation in internal quality assurance; and 3) the administrators' transformational leadership affecting the internal quality assurance of the schools. The research was conducted in two phases. Phases 1 involved studying, analyzing and synthesizing the document and related researches. The session of focus group discussion was organized and joined by 9 participants from 3 of large, medium and small sized schools. Each school assigned an administrator and 2 teachers from educational quality assurance section for joining the discussion. Phase 2 was survey research. Population which comprised of 511 persons including 41 administrators and 470 teachers from schools under The Khon Kaen Provincial Administrative Organization. Although all administrators were participated in research, but sample group of teachers were selected based on Krejcie and Morgan table, chosen at random through consideration of each school with the method of proportional stratified sampling. So sample Group of teachers was remained only 224 persons. Finally, participants

for this survey consisted of 265 administrators and teachers. Questionnaire form was still used as research instrument. The ready-to use computer program was implemented for analyzing data to search for percentage, mean and standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and coefficient of multiple regression analysis using Stepwise method.

Research findings were as follows:

1. Overall image and every aspects of the transformational leadership of school administrators under The Khon Kaen Provincial Administrative Organization were at high level. The highest mean of the operation was found with identifying and articulating a vision. The least operation was found with intellectual stimulation.

2. Overall image and every aspects of the operation of internal quality assurance in the schools under The Khon Kaen Provincial Administrative Organization were at high level. The highest mean of the operation was found with determination of school's education standard. The least operation was found with monitoring and reviewing the education standard.

3. The positive relationship between correlation coefficient of 5 aspects administrators' transformational leadership and the operations of internal quality assurance in school was found between 0.561-0.892 with statistical significance at the .01 level.

4. The first two aspects of the transformational leadership of school administrators that could predict the internal quality assurance of schools were having a clear vision and intellectual stimulation were respectively. The values of multiple correlation coefficient was 0.712 and the coefficient of prediction or prediction capability was at 50.80% with statistical significance at the .01 level. These could be formed to the regression equations as follows;

Regression Equation of Unstandardized Score:

$$Y = 1.755 + 0.357(X_5) + 0.262(X_1)$$

Regression Equation of Standardized Score:

$$Z = 0.398(Z_5) + 0.353(Z_1)$$

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทั้งในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีและอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว กระทบต่อสังคมไทยทั้งทางบวกและทางลบ สถานการณ์การเหล่านี้นำส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์ความรู้โดยเฉพะหน่วยงานทางการศึกษาจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคน และความพร้อมของหน่วยงาน

ให้สามารถจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์ต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ในทศวรรษที่สอง โดยมุ่งเน้นพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ในมาตรา 47 ว่า “กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและภายนอก ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง” และมาตรา 48 ระบุไว้ว่า “ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานความสำเร็จของการบริหารการศึกษาขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งBass (1997) กล่าวว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ไปสู่ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary) เน้นการกระจายอำนาจหรือเสริมสร้างพลังใจ (Empowering) เป็นผู้มีคุณธรรม (Moral Agents) และกระตุ้นผู้ตามให้มีความเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาจึงสำคัญต่อการขับเคลื่อนนวัตกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและการเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน ควบคู่ไปกับระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมมีความต้องการ โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (องชัย หมิ่นสา, 2552) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงกับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ดูแลกำกับติดตามการจัดการศึกษา จึงเร่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาในสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงนี้ ผู้วิจัยเป็นข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงสนใจจะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษานำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และการเสริมสร้างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
3. ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 41 คน และครูผู้สอน 470 คน รวมทั้งสิ้น 511 คน จากสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 41 คน ส่วนครูผู้สอนกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน สุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนตามรายชื่อโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 224 คน รวมทั้งสิ้น 265 คน

ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น คือภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ระยะเวลาในการวิจัย คือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือน กันยายน 2554 - มีนาคม 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

มีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 เป็นการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาท้องถิ่นประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการกำหนดประเด็นในการวิจัยในระยะที่สอง ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากร คือผู้บริหารสถานศึกษา 41 คน และครูผู้สอน 470 คน รวมทั้งสิ้น 511 คน จากสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นประชากรทั้งหมดจำนวน 41 คน ส่วนครูผู้สอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชี และมอร์แกน สุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วนตามรายโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 224 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ หลังจากนั้นนำตัวแปร ที่มีนัยสำคัญไปวิเคราะห์ต่อ ด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหารูปแบบที่ดีที่สุดในการนำไปสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการกระบวนวิธีทัศน์อย่างชัดเจน มีการแสดงออกอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่น้อยที่สุดคือ การกระตุ้นทางปัญญา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในจึงดำเนินการขับเคลื่อนและสนับสนุนให้บุคลากรร่วมคิดร่วมทำในการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าการจัดการศึกษา รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามีการดูแล กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ตรงกับ Avolio, Bass, and Jung (1997) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีองค์ประกอบกระตุ้นทางปัญญา และการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกด้วยการกระตุ้นให้ผู้ตามได้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฟิลิสธูว์มน์ กลิ่นไธสงค์ (2552) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูงสุด ส่วนด้านที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมาน เพชรนาว่า (2549) และกับคจิตร์ พงษ์คำพันธ์ (2549) ที่พบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการระบุนโยบายอย่างชัดเจนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สูงที่สุด ส่วนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย หมื่นสา (2552) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคลกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับน้อยสอดคล้องกับ อภิขยา มีเพียร (2552) ได้แสดงทรรศนะว่า การกระตุ้นทางปัญญา เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นในการบริหาร ทำให้ผู้ร่วมงานได้เห็นวิธีการ หรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางแบบใหม่ ๆ มีการสนใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.712 และมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 50.80 โดยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากที่สุด คือ การระบุนโยบายอย่างชัดเจน และการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับสุวิมล ร่องวานิช (2543) ที่แสดงทรรศนะว่าปัจจัย ที่สำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพ การตัดสินใจ และการสนใจ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ นันทนา บุรีจันทร์ (2551) ที่ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษามี 4 ปัจจัย คือ การให้อำนาจแก่ครู ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม มนุษย์สัมพันธ์ และการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 46.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- คจิตกร พงษ์คำพันธ์. (2548). การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธงชัย หมื่นสา. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3**. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นันทนา บุรีจันทร์. (2551). **ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิฐวัฒน์ กลิ่นไธสงค์ (2552). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ วิไลแก้ว (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด เทศบาลนครขอนแก่น** รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สमान เพชรนาวา. (2549). **การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่นเขต 5.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). **การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. (กรุงเทพฯ) :** สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อภิขยา มีเพียร. (2552). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Bass, B., & Avolio, B. J. (1997). **Full range leadership development : Manual for the Multifactor leadership Questionnaire.** Pale Alto, CA: Mind garden.